

Форма № Н - 3.04у

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН
2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ООК-24 ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНОМУ
ВИХОВАННІ ШКОЛЯРІВ**

освітній ступінь «Бакалавр»

спеціальність 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»

освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура)»

КРЕМЕНЧУК 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фізичному вихованні школярів» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив: доц. каф. ЗЛФК — Олег СКИРТА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)», спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Тамара ЛОШИЦЬКА

Завідувач кафедри _____ Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Голова методичної комісії Тамара ЛОШИЦЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	<u>Галузь знань</u> <u>01 Освіта / Педагогіка</u>		
Модулів – 1	<u>Спеціальність:</u> <u>014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		20 год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
120 год.	– год.		
Вид контролю: іспит			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 0,5

* 1 кредит = 30 год.

Кількість кредитів = $\frac{\text{загальна кількість годин}}{30}$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фізичному вихованні школярів» є формує у студента уявлення про науку як поняття, надає необхідного обсягу знань наукових-педагогічних досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи; ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки повідомлень, доповідей, статей, курсових і дипломних робіт.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- наука – як сфера людської діяльності;
- особливості організації наукової діяльності в Україні;
- наукові дослідження та особливості науково-дослідницької роботи в контексті педагогічної діяльності;
- основи методології науково-дослідної роботи;
- особливості інформаційного забезпечення науково-педагогічної діяльності;
- особливості оформлення та форми впровадження результатів науково-педагогічних досліджень.

вміти:

- узагальнювати отриманні знання з наукових джерел;
- використовувати сучасний досвід українських та світових вчених;
- розробляти план та визначати етапи науково-педагогічного дослідження;
- правильно оцінювати результати дослідження;
- працювати з науковою літературою, узагальнювати та систематизувати отримані дані;
- оформлювати результати науково-педагогічних досліджень.

Навчальна дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів, необхідні для подальшої професійної діяльності:

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 6. Здатність здійснювати оцінювання і моніторинг досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати цифрові технології в освітньому процесі, використовувати наявні та нові освітні ресурси.

ФК 20. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому середовищі.

ФК 23. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

Програмні результати навчання:

- ПРН 15. Критерії педагогічної майстерності вчителя фізкультури. Рухова, мовна, психологічна, інтелектуальна підготовка вчителя фізкультури. Шляхи вдосконалення.
- ПРН 16. Методи наукових досліджень та зміст наукової роботи вчителя фізкультури.
- ПРН 24. Володіти прийомами та методиками контролю та самоконтролю фізичного стану та методиками експрес-оцінки фізичного здоров'я, популяризувати їх у освітньому процесі.
- ПРН 30. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи дослідження, аналізувати та інтерпретувати результати власних досліджень.
- ПРН 31. Аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, інноваційних фітнес-програм та обладнання та інтегрувати їх у власну педагогічну практику.
- ПРН 32. Аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності та запобігати їм.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності. Предмет науки як сфери людської діяльності. Сутність науки. Структура процесу пізнання. Понятійний апарат (ідея, аргумент, теза, теорія, умовивід). Основні структурні елементи теорії пізнання. Структура формування теорій.

Тема 2. Наукові дослідження як шлях до розв'язання проблем методики. Процес наукового дослідження, його характеристики. Особливості науково-дослідницької діяльності студентів. Система науково-дослідницької діяльності студентів. Вибір теми та реалізація дослідження. Ефективність наукових досліджень. Оцінювання результатів дослідження. Етапи наукового дослідження.

Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи. Поняття про методологію досліджень. Види та функції наукових досліджень. Методи та техніка наукових досліджень. Методи емпіричного та теоретичного дослідження. Структура методології та техніки наукових досліджень

Тема 4. Класифікація та основні етапи науково-дослідних робіт. Тема, етапи і розділи науково-педагогічного дослідження. Наукова проблема і науковий напрям педагогічного дослідження.

Тема 5. Методика наукової творчості. Вибір теми дослідження. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Новизна ідеї дослідження. Теоретична і практична значущість науково-педагогічного дослідження.

Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 6. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень. Поняття наукової інформації. Основні джерела науково-технічної інформації. Роль наукової інформації у проведенні наукових досліджень.

Тема 7. Оформлення і форми впровадження результатів науково-педагогічних досліджень. Поняття, функції та основні види наукової публікації. Наукова монографія, наукова стаття, тези. Вимоги до їх написання. Методика підготовки та оформлення публікацій. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу.

Тема 8. Композиція науково-педагогічної праці. Зміст. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів. Вступ. Розділи основної частини. Загальні висновки. Бібліографія. Додатки.

Тема 9. Технологія наукових досліджень. Основні цикли технології наукового дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета наукового

дослідження. Види експериментів при наукових дослідженнях та їх особливості. Моделювання. Натурний та обчислювальний експеримент.

Тема 10. Виконання і оформлення кваліфікаційних наукових робіт. З'ясування основних вимог до формування дисертаційних робіт. Вивчення методів зведення й обробки результатів експериментальних досліджень. З'ясування вимог до кваліфікаційної (дипломної) роботи освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Вивчення вимог до складання списку літературних джерел.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла а б	ін д	с.р		л	п	ла б	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ												
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Наукові дослідження як шлях до розв'язання проблем методики.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Класифікація та основні етапи науково-дослідних	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-

робіт													
Тема 5. Методика наукової творчості.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		10	20	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	10	20			60							
Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ													
Тема 1. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Оформлення і форми впровадження результатів науково-педагогічних досліджень.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Композиція науково-педагогічної праці.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Технологія наукових досліджень.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Виконання і оформлення кваліфікаційних наукових робіт.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	90	10	20	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	180	20	40	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як сфера людської діяльності.	4
2	Тема 2. Наукові дослідження як шлях до розв'язання проблем методики.	4
3	Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи.	4
4	Тема 4. Класифікація та основні етапи науково-дослідних робіт	4
5	Тема 5. Методика наукової творчості.	4

6	Тема 6. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень.	4
7	Тема 7. Оформлення і форми впровадження результатів науково-педагогічних досліджень.	4
8	Тема 8. Композиція науково-педагогічної праці.	4
9	Тема 9. Технологія наукових досліджень.	4
10	Тема 10. Виконання і оформлення кваліфікаційних наукових робіт.	4
	Разом:	40

6. Теми лабораторних занять – не планувались.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як сфера людської діяльності.	12
2	Тема 2. Наукові дослідження як шлях до розв'язання проблем методики.	12
3	Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи.	12
4	Тема 4. Класифікація та основні етапи науково-дослідних робіт	12
5	Тема 5. Методика наукової творчості.	12
6	Тема 6. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень.	12
7	Тема 7. Оформлення і форми впровадження результатів науково-педагогічних досліджень.	12
8	Тема 8. Композиція науково-педагогічної праці.	12
9	Тема 9. Технологія наукових досліджень.	12
10	Тема 10. Виконання і оформлення кваліфікаційних наукових робіт.	12
	Разом	120

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання – виконати індивідуальне практичне завдання. Написати реферат на обрану тему:

- 8.1 Історичний шлях науки від зародження до сьогодення.
- 8.2 Формування теорії в контексті науково-педагогічного дослідження.
- 8.3 Особливості побудови наукової ідеї.
- 8.4 Особливості побудови наукової гіпотези.
- 8.5 Особливості побудови наукової теорії.
- 8.6 Особливості побудови наукового закону.

- 8.7 Наукова діяльність у педагогічному дослідженні.
- 8.8 Групи наук.
- 8.9 Види наукової діяльності та їх характеристики.
- 8.10 Педагогічна наукова школа.
- 8.11 Науково-дослідний інститут.
- 8.12 Наукова діяльність у вищому навчальному закладі.
- 8.13 Наукова діяльність в Україні.
- 8.14 Теорія пізнання в педагогічному науковому дослідженні.
- 8.15 Наукове дослідження в педагогічній діяльності.
- 8.16 Класифікація наук та їх характеристики.
- 8.17 Форми наукових досліджень.
- 8.18 Прикладне наукове дослідження.
- 8.19 Особливості науково-дослідницької діяльності студентів.
- 8.20 Процес наукового пізнання.

9. Методи навчання - методи проектного та проблемного навчання, методи показу, розказу, наочні.

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- виголошення доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичних заняттях;
- самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання залікового індивідуального завдання, екзамен.

Питання для перевірки знань з дисципліни

1. Визначення предмету і сутності науки.
2. Види та структурні елементи пізнання.
3. Основні чинники розвитку освіти України у ХХІ столітті.
4. Історичний шлях науки.
5. Поняття наукового пізнання.
6. Характеристика процесу пізнання.
7. Ознаки наукової діяльності.
8. Структура формування теорії.
9. Визначення наукової ідеї, гіпотези, теорії, закону.
10. Види, функції та предмет наукової діяльності.
11. Основні структурні елементи теорії пізнання.
12. Структура формування теорії.
13. Суб'єкт та предмет наукової діяльності.
14. Види та характеристики наукової діяльності.
15. Наукова школа та її ознаки.

16. Класифікація наук.
17. Види оформлення результатів наукової діяльності.
18. Організація наукової діяльності у ВНЗ.
19. Структурна організація наукової діяльності в Україні.
20. Структурні елементи теорії пізнання.
21. Визначення поняття «положення», судження».
22. Наукове дослідження, його форми.
23. Об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження.
24. Емпіричні методи педагогічного дослідження.
25. Теоретичні завдання дослідження.
26. Послідовність етапів наукового дослідження.
27. Ознаки систематизованих наукових знань.
28. Завдання науково-дослідницької діяльності студентів.
29. Напрями науково-дослідницької діяльності в ВНЗ.
30. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності в ВНЗ.
31. Вимоги до вибору теми дослідження.
32. Етапи реалізації та оформлення результатів наукового дослідження.
33. Визначення ефективності науково-дослідницької діяльності в ВНЗ.
34. Визначення поняття «методологія дослідження».
35. Метод наукового пізнання, класифікація, характеристика.
36. Методи емпіричного та теоретичного методів дослідження.
37. Роль логічних методів у наукових дослідженнях.
38. Сутність діалектики, процесу пізнання та системного методу досліджень.
39. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження.
40. Моделювання і його використання.
41. Методи теоретичних досліджень та їх характеристика.
42. Поняття про наукову інформацію.
43. Види та ознаки наукової інформації.
44. Інформатика, її завдання.
45. Головні принципи інформаційних відносин.
46. Етапи накопичення наукової інформації.
47. Етапи вивчення наукових джерел.
48. Система опрацювання інформаційних джерел.
49. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК.
50. Поняття та види каталогів.
51. Техніка опрацювання інформації.
52. Порядок роботи над текстом.
53. Вимоги до використання цитат.
54. Бібліографічний опис літератури та вимоги до оформлення.
55. Форми науково-дослідної роботи студентів.
56. Вимоги до виконання курсової роботи.
57. Вимоги до дипломної роботи.
58. Структура та алгоритм написання курсової (дипломної) роботи.
59. Етапи роботи при проведенні наукового дослідження.

60. Робоча картотека літератури.
61. Особливості виконання і захисту магістерської роботи.
62. Характерні помилки в написанні дипломної роботи.
63. Об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження.
64. Емпіричні методи дослідження.
65. Вимоги до вибору та обґрунтування актуальності теми дослідження.
66. Особливості формування змісту вступної частини дослідження.
67. Наукова публікація, її види.
68. Монографія: поняття, алгоритм, написання.
69. Наукова стаття, вимоги до оформлення.
70. Авторський, друкований та обліково-видавничий аркуш.
71. Відмінності між дисертацією та монографією.
72. Тези доповіді, алгоритм тези.
73. Методичні прийоми при підготовці публікації.
74. Реферат, алгоритм його підготовки.
75. Вимоги до написання рецензії.
76. Доповідь, види та вимоги до підготовки.
77. Вимоги до підготовки підручників і навчальних посібників.
78. Форми звітності при науковому дослідженні.
79. Форми впровадження результатів наукового дослідження.

11. Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточне тестування, самостійна та індивідуальна робота							Іспит	Сума
Змістовий модуль №1						ІНДЗ		
T1	T2	T3	T4	T5-6	T7-8		T9-10	20
10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного	не зараховано з можливістю

		складання	повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Скирта О. С. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фізичному вихованні школярів» Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2023. 44 с.
2. Скирта О. С. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фізичному вихованні школярів». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2023. 17 с.

13. Рекомендована література Базова

1. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» № 567 від 24.07.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mnau.edu.ua/files/18_01/2014-07-24-n567.pdf.
2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Київ: Держстандарт України, 2007. 74 с.
3. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень / за ред. В.О. Дроздова. 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Професіонал, 2007. 240 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
6. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // *Бюлетень ВАК України*. 2007. № 6. С. 12–31.
7. Пилипчук М. І., Григорєв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень. Київ: Знання, 2007. 271 с.
8. Положення про дипломні роботи (проекти) випускників Національного авіаційного університету/ МОН; Національний авіаційний університет; уклад. М. С. Кулик, А. В. Полухін. Київ: НАУ–друк, 2009. 72 с.
9. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: підручник; 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 320 с.
10. Філіпенко А. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Київ: Академвидав, 2005. 34 с.
11. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Слово, 2003. 235 с.

12. Чорненький Я. Я., Чорненька Н. В., Рибак С. Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: навч. посібник. Київ: Професіонал, 2006. 208 с.

13. Яновський А. О. Організація пошуково-дослідницької діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій [Текст] : навч.-метод. Посібник. Південноукраїнський держ. Педагогічний ун-т ім. К.Д.Ушинського. О. : [б.в.], 2009. 156 с.

Додаткова

14. Лошицька Т.І., Скирта О.С., Сорокіна С.О. Способи оцінювання індивідуальної фізичної підготовленості старшокласників відповідно до запитів військового часу. *Імідж сучасного педагога* : електрон. наук. фах. журн. (категорія «Б»). 2023. № 5 (212). С.138–143.

15. Лошицька Т.І., Скирта О. С., Біліченко О.О. Актуальний стан фізичного розвитку юнаків старшого шкільного віку як невирішене педагогічне завдання уроків фізкультури. *Імідж сучасного педагога : електронний науковий фаховий журнал (категорія «Б»)*, №4. 2023. С.113-118.

16. Скирта О.С., Біліченко О.О., Лошицька Т.І. [Визначення рівня техніко-тактичної підготовленості кікбоксерів-школярів](#). The journal was officially founded on June 1, 1999, 2022.

17. Скирта О.С., Лошицька Т.І., Кравченко А.О., Біліченко О.О. Використання популярних рухових програм як засіб підвищення рейтингу якості уроку фізкультури у школі. *Електронний науковий фаховий журнал «Імідж сучасного педагога»*, №6 (201).2021. С. 82–88.

14. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекцій.
2. <http://iska.com.ua/federation>.
3. <http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/O3klinko/htm>.
4. <http://www.mcforum.vinnitsa.com/mail-list/118/html>.